

Vergaderjaar 2013–2014

31 142

Wijziging van de Experimentenwet Kiezen op Afstand in verband met de verlenging van de werkingsduur van die wet

Nr. 37

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 oktober 2013

Bij deze brief treft u een verslag aan van het onderzoek dat enige tijd geleden is gestart naar de ontwikkeling van een nieuw ontwerp van het stembiljet dat mogelijk ook elektronisch zou kunnen worden geteld¹. Het verslag bevat ook de uitkomsten van testen die hebben plaatsgevonden met de drie concepten van de stembiljetten. In de brief van 28 augustus 2012 (Kamerstuk 33 000 VII, nr. 126) heeft de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties uw Kamer geïnformeerd over deze concepten.

Voor de kiezers die vanuit het buitenland mogen stemmen zal bij de verkiezing van de leden van het Europees Parlement een experiment worden gehouden met een nieuw concept van het stembiljet, gebaseerd op dit onderzoek. Bij dit experiment zal gestemd worden met het zogenaamde concept 1 dat als bijlage was gevoegd bij de eerdergenoemde brief. Dit experiment vindt plaats op basis van de Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming.

Om de kiezers in het buitenland zo goed mogelijk voor te lichten over het nieuwe stembiljet en te ondersteunen bij het gebruik ervan zal al vanaf het begin van de registratieperiode (eind november 2013) een mogelijkheid worden gecreëerd om kennis te maken met het biljet. Deze oefenvoorziening wordt ontsloten via de website voor de Rijksvoorlichtingscampagne voor de verkiezing van de Nederlandse leden van het Europees Parlement. Voor kiezers die geen toegang hebben tot het internet zal de informatie ook op papier beschikbaar worden gesteld.

Het oefenmateriaal is onder meer bedoeld om de kiezer duidelijk te maken dat hij twee keuzes moet maken en dus zowel een lijst als een (kandidaat)-

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

nummer moet inkleuren. Verder is het oefenmateriaal er op gericht de kiezer duidelijk te maken dat hij het nummer van de kandidaat van zijn keuze moet achterhalen door het overzicht van kandidaten te raadplegen. Dit is met name van belang om er voor te zorgen dat de kiezer een nummer kiest van een kandidaat die daadwerkelijk op de lijst van zijn keuze voorkomt. Bij de test die is gehouden heeft namelijk een aanzienlijk aantal testdeelnemers een kandidaatnummer ingekleurd die op de gekozen lijst niet voorkwam. Hoewel in het kader van de test is aangenomen dat dit komt omdat men voor de test niet de moeite heeft genomen om het testoverzicht van kandidaten te raadplegen, is het verstandig om hierover voorlichting te geven voorafgaand aan de verkiezing van de leden van het Europees Parlement.

Gezien het besluit om de mogelijkheid te onderzoeken om opnieuw elektronisch stemmen in te voeren is het onderzoek naar een nieuw stembiljet dat elektronisch geteld zou kunnen worden on hold gezet. Het wachten is nu op het rapport van de externe commissie onderzoek elektronisch stemmen en het kabinetsstandpunt daarop. De commissie verwacht eind 2013² het advies uit brengen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk

---

² Kamerstuk 33 268, nr. 22